PENSEO
N-ro 198
aprilo / 2008
Monata Beletra Revueto en Esperanto
Honorita de Premio Grabowski, 1994
Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 19-a jaro http://www.elerno.cn/penseo/penlisto.htm

UNU DUELO

verkita de **Maupassant**
esperantigita de **Lin Leming**

La milito finiĝis; la germanoj okupis la Francion; la lando tikis kiel gladiatoro venkita, falinte ĉe la genuoj de la venkinto.

La unuaj trajnoj de panika, malsata kaj malespera Parizo elveturis, malrapide tratranĉis la kamparojn kaj la urbojn, kaj alrulis al novaj landlimoj. La unuaj vojaĝantoj rigardis tra la pordoj de vagonaro la ruinigitajn ebenaĵojn kaj la bruligitajn vilaĝojn. Antaŭ la pordoj de tiuj restantaj domoj, prusaj soldatoj, kiuj portis nigran kaskon kun kupra pinto, rajdante sur seĝoj, fumis pipon. Aliaj laboris aŭ babilis kiel hejme. Kiam la trajno preterpasis la urbojn, oni vidis la tutan regimentojn da soldatoj manovris sur la placoj. Kaj malgraŭ la granda bruado de radoj, ankoraŭ aŭdiĝis de tempo al tempo raŭka ordonado.

S-ro Dubuis, kiu iam aliĝis al la nacia armeo de sindefendo de Parizo sieĝita dum la tuta tempo, iris al Svislando por intervidiĝi kun siaj edzino kaj filino, senditaj pro diskreteco al la fremdlando antaŭ la invado.

La malsato kaj laciĝo neniom malgrandigis la grasan ventron de la riĉa kaj pacama komercisto. Li estis eltenInta la terurajn eventojn kun dolorega rezignacio kaj malbenis nur per akraj frazoj la barbaraĵon de homaro. Nun la milito finiĝis, li alvenis al landlimo. Li unuafoje vidis prusojn, kvankam li estis plenuminta sian devon sur la remparo kaj gardostarinta multfoje en la frosta nokto.

Li rigardis kun kolera teruro ĉi tiujn armitajn kaj homojn kun barboj restis sur la tero de Francio kvazaŭ en sia lando, kaj li sentis, ke en la koro estis senpova patriotisma vervo, kaj ke li havis fortan bezonon por sagace sin protekti, novan instinkton kiu eĉ momente ne povis deiris de ni.

En lia vagono estis du angloj venintaj al Francio por viziti. Ili rigardis per siaj trankvilaj kaj scivolemaj okuloj. Ili ambaŭ estis grasaj kaj babilis en sia lingvo de hejmlando. Iutempe ili tralegis sian gvidlibron kaj laŭte voĉlegis, pene rekonis la lokojn indikitajn.

Subite, la trajno haltis ĉe la stacidomo de malgranda urbo. Prusa oficiro suriris per la vagona eskalo de du ŝtupoj, kun granda tintado de sia sabro. Li estis altstatura, preme vindita en sia uniformo, kun barbo sur la tuta vizaĝo etendiĝanta ĝis la okuloj. Lia ruĝaj haroj similis al flamo, kaj liaj longaj lipharoj, pli iom malhelaj, etendiĝis de du flankoj de la vizaĝo, kiun ili transverse tranĉis.

La angloj tuj kontemplis kun rideto pro kontenteco de sciemo al li, tiam s-ro Dubuis ŝajnigis legs ĵurnalon. Li kuntiriĝis en angulo, kiel ŝtelisto antaŭ policano.

La trajno startis denove. La angloj daŭre babilis, serĉis la precizan lokon de militoj; kaj subite, dum unu el ili la brakon etendis malproksimen, montrante vilaĝon, la prusa oficiro diris france, etendante liajn krurojn kaj retrokliniĝante la dorson.

“Mi mortigis dek du francojn en la vilaĝo, kaj kaptis pli ol cent homojn.”

Kun granda intereso, la angloj tuj demandis:

“Ah! Kiel nomiĝas la vilaĝo?”

Li respondis: “Pharsbourg.”

Li daŭrigis, “Mi ekprenis tiujn francajn trivialulojn je la oreloj kaj tute kaptis ilin.”

Rigardante al s-ro Dubuis, li arogante ridis kun larĝigita buŝo en sia barbego.

La trajno ruliĝis, trapasante sinsekvon da vilaĝoj okupitaj. Oni vidis la germanajn soldatojn laŭ la vojo, ĉe la bordo de kampoj. Ili staris babilante en angulo de bariloj aŭ ĉe la pordo de la kafejoj. Ili, kiel la akridoj de Afriko, kovris la teron.

La oficiro etendis la manon kaj diris, “Se mi komandus, mi jam delonge okupus Parizon, kaj bruligus ĉion, kaj mortigus ĉiujn homojn. Francio jam delonge ne ekzistus!”

La angloj, pro ĝentileco, simple respondis, “Ah! Jes.”

Li daŭrigis, “Post dudek jaroj, la tuta Eŭropo tute apartenus al ni. Prusujo estus pli forta ol ĉiuj aliaj landoj.”

La angloj, maltrankvilaj, ne respondis plu. Iliaj vizaĝoj fariĝis senesprimaj, ŝajnante vakso inter iliaj longaj vangbarboj. Tiam la prusa oficiro ekridis. Kaj ĉiam retrokliriĝante la dorson, li mokridis. Li mokridis pri la disfaligita Francio, kaj insultis la venkitajn malamikojn. Antaŭ nelonge li ankaŭ mokridis pri la venkita Aŭstro, pri senforta kaj vana defendado de ĉiuj provincoj, kaj pri franca volontul-armeo kaj neutila artilerio. Li anoncis, ke Bismarck muldus urbon el fero per la kaptintaj kanonoj. Kaj li subite metis siajn botojn kontraŭ la femuron de s-ro Dubuis, kiu deturnis la okuloj, ruĝiĝinte ĝis la oreloj.

La angloj fariĝis verŝajne indiferentaj al ĉio, kvazaŭ ili abrupte estus fermita en sian insulon, for de bruoj de la mondo.

La oficiro eltiris sian pipon, kaj fiksrigardinte la francon, “Ĉu vi havas tabakon?”

S-ro Dubuis respondis, “Ne, s-ro!”

La germano aldonis, “Bonvolu iri aĉeti iom da tabakoj kiam la trajno haltos ĉe la stacidomo.”

Kaj li denove ridis, “Mi donos al vi trinkmonon.”

La trajno fajfis, malakcelis sian veturadon. Ĝi malrapide pasis antaŭ la nebruligitaj konstruaĵoj de stacidomo, kaj poste tute haltis.

La germano malfermis la pordon de vagono, kaj prenante s-ron Buduis je la brako, diris, “Iru aĉeti por mi, rapide, rapide!”

Taĉmento da prusaj soldatoj garnizonis en la stacidomo. Aliaj soldatoj rigardis foren starante ĉe ligna barilo. La lokomotivo jam fajfis por ekveturi denove. Tiam, s-ro Dubuis abrupte saltis sur la kajon, kaj malgraŭ ke ĉefo de stacidomo geste haltigis lin, li hastege entrudiĝis en la najbaran kupeon.

Li estis sola! Kun bateganta koro, li do malbutonumis sian veŝton, kaj li deviŝis ŝviton de la frunto, spiregante.

La trajno haltis denove en stacidomo. Kaj subite la oficiro aperis ĉe la pordo de vagono kaj tuj sekvis lin suriri la vagonon. Du angloj kaptiĝis per scivolemo. La germano sidis antaŭ la franco, kaj diris ĉiam ridante, “Ĉu vi ne volas fari aĉeton por mi?”

S-ro Dubuis respondis:

“Ne, s-ro!”

La trajno ekmoviĝis.

La oficiro diris, “Mi volas eltranĉi vian barbeton por plenigi mian pipon.”

Li etendis la manon al la vizaĝo de sia samsidlokano.

La angloj ĉiam estis aplombaj, fiksrigardante.

Tiam, la germano jam prenis pinĉplenon da barbo permane kaj tiris supren. S-ro Dubuis mandorse faris baton, suprenlevis brakon de sia kontraŭulo, kaj kaptis lin permane je la

kolumo, premis lin sur la benkon. Poste, li eksplodis de furiozo, kun tempioj ŝvelantaj kaj okuloj plenaj de sango. Premante lian kolon per unu mano, li tutforte batadis sur lia vizaĝo per alia pugniĝanta mano. La pruso laŭeble baraktis, volante eltiri sian sabron kaj ĉirkaŭpremi sian kontraŭulon kuŝantan sur li. Sed s-ro Dubuis lin premis per sia peza ventrego, kaj frapadis, senripoze frapadis, senĉese frapadis, sen scii kien falis liaj batoj. La sango elfluis. La germano, kies kolo estis strangolita, senĉese spiregis, kaj elkraĉis siajn dentojn. Li provis deĵeti ĉi tiun furiozan dikulon batantan lin, sed utilis neniom.

La angloj staris proksime por ĝue vidi. Plena de ĝojo kaj scivolemo, ili preparis veti por ĉiu gajno aŭ malgajno de la batalantoj.

Elĉerpita pro fortstreĉo, s-ro Dubuis subite stariĝis kaj residiĝis, dirante nenion.

La pruso, kun konsterno kaj doloro, estis momente ĵetita en panikon, tial ne ĵetiĝis atake kontraŭ li. Respirante, li diris, “Se vi ne volas dueli kun mi per pistolo, mi vin mortigos. ”

S-ro Dubuis respondis, “Jes, kiam ajn vi volos, mi tre volas.”

La germano daŭrigis, “Ĉi tie estas la urbo Strasburg. Mi iru venigi du oficirojn kiel atestantojn. Antaŭ la trajno ekmoviĝos, mi ankoraŭ havas tempon.”

S-ro Dubuis, kiu spiregas kiel lokomotivo, diris al la angloj, “Ĉu vi volas servi kiel atestantoj?”

Du homoj samtempe respondis, “Oh! Jes!”

Kaj la trajno haltis.

Dum unu momento, la pruso trovis du kamaradojn, kiuj kunportis pistolojn, kaj ĉiuj ĝisiris la remparojn.

La anglo senĉese elpoŝigis sian horloĝon por rigardi, kaj akcelante siajn paŝojn, faris preparojn, ĉar ili timis, ke ili prokrastas tempon por reveturado de trajno..

S-ro Dubuis tenis neniam pistolpn. Oni lin kondukis al loko fore de sia kontraŭulo je dudek paŝoj. Iu lin demandis, “Ĉu vi estis preta?”

Respondante “Jes, s-ro”, li ĵetis rigardon kaj vidis, ke unu el du angloj malfermas sian pluvombrelon por ŝirmi sin de la suno.

Eksonis komando, “Ekpafu!”

S-ro Dubuis tuj pafis senatente, kaj li ĵetis surprizan rigardon al la pruso staranta en kontraŭa flanko, kiu ŝanceliĝis, levis la brakojn kaj rigide falis sur la ventro. Li estis mortigita de li.

Unu anglo kriis “Ho!” kun vibranta voĉo de ĝojo, de kontentigo de scivolemo kaj de humoro de ĝojiga senpacienco. La alia, ĉiam tenante sian horloĝon en la mano, ĉirkaŭprenis s-ron Dubuis je la brako, kurante al la stacidomo.

Pugniĝinte, la unua anglo kuris, kalkulante la paŝojn, kun siaj kubutoj ĉe la korpo.

“Unu, du! Unu, du!”

La tri trotis flankon ĉe flanko, malgraŭ siaj ventroj kiel tiuj groteskaj en ĵurnalo por amuziĝo.

La trajno ekmoviĝis. Ili saltis en vagonoaron. Tiam, demetinte siajn tokojn de vojaĝo, la angloj levis ilin svingante, kaj poste sinsekve kriis trifoje:

“Brave, brave, brave! hura!”

Tuj poste, ili serioze etendis unu post alia la dekstran manon al s-ro Dubuis, kaj ili sin turnis kaj sidiĝis ŝultron ĉe ŝultro en siaj propraj sidlokoj.

Rimportretoj

Vejdo

Bakin

Bakin, Esperanta batalanto vera,
luktis por afero verda jen dumvive.
Kvankam li laboris en beletr’ kreive,
ĉiam zorgis pri E-lingv’ li konsidera.

Li tradukis, skribis en la stil' libera
el aŭ pri la lingvo multe kaj aktive.
Bakin, Esperanta batalanto vera,
luktis por afero verda jen dumvive.

Jen *Printempon en Aŭtun'* kun kor' sincera
li prezentis al legantoj ĉinaj vive.
Per penik' li verve pentris esprimive
sian koran amon al l' afer' espera.

Bakin, Esperanta batalanto vera.

Lu Jianbo

Pioniro optimisma Jianbo Lu,
multekona, diligenta, energia.
Ĉiam kredis li je Lingv' Internacia,
firme de juneco al grandaĝ' sen sku'.

Kvankam lin torturis triste viv-sinu',
ŝanceliĝis ne pilgrim' al verdo lia.
Veterano optimisma Jianbo Lu,
multekona, diligenta, energia.

Sulkon li fosadis pene plu kaj plu,
Li esperis, ke la juna forto plia
kolektiĝu ĉirkaŭ l' rondo harmonia
por l' afero — Esperanta evolu'.

Pioniro optimisma Jianbo Lu.

Simio* (Hou Zhiping)

Hou Zhiping, la studant' pri E-movada histori',
ĉiame serĉas kaj kolektas faktojn kun fervor'.
*La Ĉina Histori' de E-Movad'*** kun verda glor'
prikantas penojn, fruktojn de la verda famili'.

Por teni veran paĝojn por juna generaci'
senlace li priserĉas gemojn brilajn kun valor',
Hou Zhiping, la studant' pri E-movada histori',
ĉiame serĉas kaj kolektas faktojn kun fervor'.

Aktivas nun surrete varme li kun emoci'
por propagandi nian Esperanton sen langvor'
per fask' kaj fask' da kolorfotoj belaj de memor'
pri aktivadoj kaj eventoj de Esperanti'.

Hou Zhiping, la studant' pri E-movada histori'.

*pseŭdonimo de Hou Zhiping
** lia monumenta verko pri ĉina E-movado

Ardo

Dumnokta sopiro

Mi songŝ vin ĉinokte efemere,
ankoraŭ en printempo estis sude,
sen pluvo, blovas nur zefir' tenere,
Vi promenigis min sur stratoj lude.

Ni ridis gaje kaj babilis kvere,
briletas hele l' okulpar' senprude,
vi estas ĉarma bela karaktere,
Ja belulino pompe brilas sude.

Min ravis la memor' ensonĝa vere,
Malgraŭe ĉio restas sonĝ' etude
Vi kaptis mian koron jam konkere
Mi ĉiam amsopiras vin konklude.

◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_
Eldonas Redakcio de ***Penseo***
Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)
Adreso: Fremdlingva Fakultato, Nanhai Kolegio de Sud-Ĉina Normala Universitato, Nanhai, Guangdong 528000, Ĉinio
Tel: (0757) 86366253 (hejme)
E-poŝto: vejdo@163.com
Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.
Por legi pasintajn numerojn de Penseo, vin turnu al www.elerno.cn/penlisto.htm
◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_